

— *Ez a paragrafus* — kezdte a miniszter — *gerince a javaslatnak.* Azért csodálom az ellenzék eljárását. Szerintük ez a szakasz dönti romlásba az alkotmányt. Ezért, ha tüzes eső esik is, itt kell lenniök. A bünvádi perrend szerint a Kuria eddig nem gyakorolhatott revíziót, most a jogi és ténykérdés szét van választva és ez megadta a revízió lehetőségét. Lehet, hogy még ez a revízió se lesz elegendő arra, hogy az esküdtiséket tökéletessé tegye, de alkalmasabb a réginel. Az előadó módosításának elfogadását kéri.

Ezután a 37. szakaszig vita nélkül elfogadták a paragrafusokat. Itt *Kelemen Samu* szólalt föl, aki a 37. szakasz kihagyását kérte. Az ország óhaját fejezi ki — úgy-

mond — azzal, hogy *a politikai pörökből a szakbírásgot emeljék ki.* Súlyos meggyanúsítások támadhatnak abból, hogy a bírói politikai pörökben ítélkeznek.

Balogh Jenő: Nem teheti magáévá Kelemen Samu indítványát. *A sajtó ezután is teleplezhet visszaéléseket,* de a hangjának finomabbnak kell lennie.

Ezután *Nagy Sándor* emelkedett szólásra és az 1910. évi zárszámadást ismertette, számadatokkal bizonyította be, hogy a koalíciós kormány milyen sivár dolgokat produkált, milyen károkat okozott.

A szombati napirendet állapították meg és ezzel a mai ülés két óra előtt véget ért.

Monstre-küldöttség

az új kórház ügyében.

— Állami kórházat Szegednek. —

(Saját tudósítónktól.) Az új kórház ügye, ugyátszik, elalvófélben van. Halódva pihen a közigazgatás mély kutijában és nem bolygatja senki. Már mint azok, akiknek bolygatni, napirenden tartani kellene. A tanács az év elején még csak kovácsolta valahogy a megoldásnak valamelyes módját, komoly akciókat hirdetett a terv mielőbbi megvalósítása érdekében, ajánlatokról diskurált, a mikké az államot végre meg lehetne nyerni az ügynek, de aztán, amilyen hangos és sietős volt a felbuzdulás, ép úgy abba is maradt és elernyedtt csöndben és zajtalanul. Ha valaki fölvetné most a kérdést, hogyan is állunk hát ezzel az eléggé nem sürgethető közegészségügyi intézménnyel, a válasz egyszerűen az, hogy *sehogy.* Azt se tudjuk, beszélnek-e róla ott, ahol nemcsak beszélni, de csinálni is kellene valamit. Mert azt már eldöntötték, hogy másképp nem lehet fölépíteni az új kórházat, csak ha tekintélyes summájú államsegélyt kapunk hozzá, vagy ha egyenesen *állami kórházat* csinálnak belőle s ebben az esetben a város adna közel egy millió korona hozzájárulást az államnak.

A helyzet ugyanis — nem árt, ha ismét vészöljük kissé — az, hogy van telek, vannak tervek, minden-minden van, csak ami a legjobban kellene: pénz nincs. De vígasztalódjunk, egyebekre sincs pénze a városnak. Az is kétségesse vált most már, hogy a tűzér-kaszárnya fölépíthet-e, hogy a Buvár-tavat föltölthetik-e, hogy a vasutas palotánál fölmerült mintegy 80.000 korona póthitelt födözhetjük-e? A három milliós kölcsön — mint ismeretes — megdrágult, tehát kérdés, hogy a közgyűlés ad-e többet érte, mint a mennyit eddig hajlandó volt, vagy sem. Ha az új kórház fölépítése attól függne, hogy a szóban forgó három milliót kivül a város kaphat még újabb kölcsönt, amiből a kórházat építhetné, akkor a kórház legalább tíz esztendeig pihenne még a közigazgatás kutijában. Merő ábránd volna tehát arra számítani, hogy az új kórházat majd kölcsönből építi föl a város. A polgármester jól látta ezt már akkor, amikor még az év elején a kórház ügyében a belügyminiszteriumban folytatott tárgyalásokat új mederbe terelte. Nyíltan és őszintén kijelentette a polgármester, hogy a városnak az új kórházhoz nincs több pénze legfőlegb egy milliónál, az építkezés pedig *négy és fél millióba kerül.* Ha lett volna, habozás nélkül fölépítette volna, minthogy azonban nincs, kénytelen volt ki-rukkolni a polgármester azzal a döntő fontosságú érveléssel, hogy mivel *a Délvidéken*

állami kórház egyáltalán nincs s a kórházviszonyok az ország egyetlen részében sem olyan elhanyagoltak, mint épen a Délvidéken, Szeged joggal kérheti a kormányt arra, hogy a Délvidék egyetlen állami kórházát itt építtesse föl. Szeged, mint a Délvidék legnagyobb városa, egyenesen predestinált erre és ha Kassa, mint a Felvidék fővárosa, tudott kapni állami kórházat, meg azután Pozsonyban is épül egy, Szeged épen a centralizált fekvésénél fogva semmiesetre sem maradhat ki a kombinációból. Ezek az indokok alkották az alapját annak, hogy a kórház ügyében a belügyminiszteriumban folytatott tárgyalások új mederbe terelődtek át és hogy most már csakis egy állami kórház fölépítéséről lehet szó.

Sajnos azonban — a látszat legalábbis arra vall — a fonál, amelyen a tárgyalások megindultak, megszakadt. A belügyminiszteriumban talán ad acta tették az egész ügyet. De miért legyenek ügybuzgóbbak ott, ha a tanács ugyanígy cselekedett itthon? A helyett, hogy a kérdést napirenden tartotta volna s igyekezett volna az államot közelebb hozni a várossal, hagyta, hogy ellankadjon az egész.

Szerencsére van egy néhány tagja a törvényhatósági bizottságnak, akik éber szemmel örködnek a város ügyei fölött és az ilyen égetően sürgős és fontos tervet, mint amilyen a kórházé is, nem hagyják csöndesen elpihenni. Az új kórház ügye — amint értesülünk — egy-két héten belül ismét az aktuális homlokterébe lép *annak a mozgalomnak a kapcsán, amelyet több városatyá készült megindítani az új kórház mielőbbi fölépítése érdekében.* Ezek a városatyák már a novemberi rendes közgyűléshez indítványt akarnak terjeszteni, hogy egy monstre-küldöttség járjon el a kormánynál *az állami kórház érdekében és sürgesse a terv megvalósítását.* A küldöttségben nemcsak a város törvényhatósági bizottságának a tagjai vennének részt, hanem *belevonná a törvényhatóság a Délvidék minden nagyobb városát, testületét, kulturális és egyéb intézményeit is.* A mozgalom tehát *egy országrészre szóló* volna és lehetetlen, hogy az egész Délvidék megmozdulását a Szegeden építendő állami kórház érdekében, illetékes helyen komoly figyelemre ne méltassák.

Hir Andrássyról. *Andrássy Gyula* gróf az utóbbi napokban nem igen érdeklődött a politikai dolgok iránt. Most pedig egyszerűen, napokra visszavonul minden politikától és Töketeresre utazott, a birtokára. Mindenesetre feltűnő, hogy *Andrássy* ép ezekben a napokban nem megy be a Házba s hagyja cselekedni minden tanácsa nélkül az ellenzéket.

Változatlanul súlyos

Kossuth állapota.

— Herczel nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) Herczel professzor ma éjszaka telefonon ezt a lakonikus nyilatkozatot adta a lapok számára:

— *Kossuth* Ferenc állapota változatlan. *Aggodalomra nincs ok, közvetlen veszélytől nem kell tartani.*

A nagybeteg államférfi délután jobban volt, éjszaka azonban ismét rendkívüli fájdalomokról panaszkodott. Éjjelután végre elszunnyadt.

Délután az a hír terjedt el a fővárosban, hogy *Kossuth* menthetetlen s utolsó óráit éli. Ennek a hírnek részben az adhatott állapot, hogy délután hat órától kezdve senkit se becsátottak a beteghez, hogy kíméljék mindentől.

Amióta *Kossuth* Ferenc beteg, még soha se volt olyan nagy érdeklődés hogyléte iránt, mint ma. Ennek egyrészt az a féltő aggodalom az oka, amelylyel az ország minden részéből figyelik a betegség lefolyását, másrészt az a körülmény, hogy egyes lapok riasztó híreket közöltek *Kossuth* állapotáról. Tegnap valósággal megostromolták Herczel tanárt a kérdezősködők. A kitűnő orvosprofesszor ma délelőtt így válaszolt:

— Betegünk állapota nagyjában még mindig változatlan. Hőmérséklete rendes, láza nincsen. Erőbeli állapota kissé javult, de ez nem jelenti az állapot lényeges változását. Táplálékfelvétel semmi, ennél fogva kénytelenek vagyunk továbbra is mesterséges uton táplálni a beteget, akinek állapota *változatlanul válságos.*

Ez a prognózis bizony nem volt egy cseppet se megnyugtató és így érthető, hogy a szanatórium derék portása, aki *Kossuth* betegsége óta állandóan permanenciában van, ma alig győzte megadni a felvilágosítást a telefonon érdeklődőknek. Már korán reggel felhívta a szanatóriumot *Tisza István* gróf miniszterelnök és részletes jelentést tétetett magának a beteg állapotáról. Személyesen érdeklődött *Bárczy István* polgármester, akit *Pallay Sándor* titkár informált. Reggel 9 órakor ellátogatott a szanatóriumba *Apponyi Albert* gróf, aki az éjszaka folyamán jött meg *eberhardi birtokáról* és első útja *Kossuth*hoz vezetett. A gróf, olvasva a lapok jelentését, nyugtalanul sietett nagynevű barátja betegágyához. *Apponyi* fél óra hosszáig időzött *Kossuth* szobájában. Amikor kijött, ezt mondta:

— Örömmel konstátálom, hogy *Kossuth* állapota, amióta legutóbb itt voltam, *szemmel láthatólag javult.* Erőbeli állapota, ugy látszik, kielégítő, étvágya és kedélye van. Az az impresszióm, hogy erős természete le fogja győzni a betegséget. Természetesen még nincs túl a veszélyen, de én a mai tapasztalatom alapján sokkal kedvezőbbnek látom a helyzetet. Hogy *Kossuth* erőbeli állapota mennyire javult, az is mutatja, hogy *igen élesen érdeklődött az aktuális események iránt.*

Kossuth Lajos Tódor újabb táviratot küldött *Pallay Sándornak*, hogy holnap délelőtt tíz órakor fog megérkezni.

Amikor korán reggel *Apponyi* meglátogatta *Kossuth*ot, nem jutathatott be mindjárt a betegszobába, mert a pártvezér még nem készült el toaletjével. *Apponyi* a folyosón sértelt addig, míg *Kossuth* felöltözködött. Ugyanígy járt *Herczel* tanár is, aki háromszor is be akart jutni a szobába, de a beteg mindannyiszor kezeivel intett, hogy várjon. Délelőtt tíz órakor megérkezett a szanatóriumba báró *Müller Kálmán*, aki *Herczel* tanárral alaposan megvizsgálta *Kossuth*ot.

A délelőtt folyamán személyesen érdeklődtek a beteg állapota iránt *Batthyány Pál* gróf, *Bernáth Béla*, *Hammersberg László* képviselők, *Visontai Soma* udvari tanácsos és még igen sokan. *Zichy Aladár* gróf Bécsből sürgönyileg érdeklődött a pártvezér hogylé-